

Oslo 15. oktober 2018

Til Stortingets helse- og omsorgskomiteé

Kutt i Helsebiblioteket.no innebærer ulikheter i Helse-Norge
Stortingsmeldingen *God kvalitet – trygge tjenester*¹ sier Norge har gode helse- og omsorgstjenester, takket være sterke fellesskapsløsninger. Helsebiblioteket.no er en slik fellesskapsløsning som sikrer systematisk arbeid med kvalitet og pasientsikkerhet.

Helsebiblioteket.no er en offentlig nettbasert kunnskapstjeneste som siden 2006 har gitt tilgang til internasjonale oppslagsverk, databaser, retningslinjer og prosedyrer, tidsskrifter og andre kunnskapsressurser innenfor medisin og helsefag. Oppdatert og kvalitetssikret kunnskap gis fritt tilgjengelig for alt helsepersonell i primær- og spesialisthelsetjenesten, studenter og mye av innholdet er også fritt tilgjengelig for befolkningen. Helsebiblioteket.no er i dag en del av Folkehelseinstituttet og finansieres over statsbudsjettet.

Ideen bak Helsebiblioteket.no var å tilby helsepersonell over hele landet fri tilgang til nyttig og pålitelig medisinsk kunnskap uavhengig om man jobbet på et av de store universitetssykehusene eller andre sykehus og sørge for at denne kunnskapen også ble tilgjengelig for primærhelsetjenesten. Her var det store ulikhet før Helsebiblioteket.no ble etablert, og nå kommer disse ulikhetene tilbake.

Det er viktig å sikre lik kunnskapstilgang til alle typer helse- og utdanningsinstitusjoner og til alle som arbeider i helsetjenesten. *HelseOmsorg21*-strategien legger opp til et kunnskapsløft og større krav til helsepersonell. Ikke bare universitetssykehus med store ressurser, men også sykehjem, hjemmetjenester og andre kommunale helsetjenester skal jobbe kunnskapsbasert og slik sikre helsepersonell med riktig kompetanse. Helsebiblioteket.no gir denne typen tilgang uavhengig av kommunale budsjetter.

I 2016 måtte Helsebiblioteket.no kutte tilgangen med to tidsskriftpakker med tilsammen 150 tidsskrifter på grunn av den svake norske kronen og mangel på kompensasjon for dette i budsjettet. Blant annet mistet norsk helsepersonell direkte tilgang til *The Lancet*, ett av verdens viktigste medisinske tidsskrifter. Siden 2016 har Helsebiblioteket.no fått reduserte budsjetter som har medført 30 % kutt i bemanning, og det ligger an til et kutt i budsjettet for 2019 på ytterligere NOK 2,3 millioner (tidsskriftpakke NOK 1,5 mill og en stilling NOK 800 000). I praksis betyr det at tilbudet av tidsskrifter blir redusert med 206 internasjonale tidsskrifttitler, blant annet viktige tidsskrifter med nordisk og skandinavisk tilknytning. Kuttet rammer først og fremst personell i primærhelsetjenesten og sykehus som ikke er tilknyttet et universitet.

¹ Meld.St.10 (2012-2013).

Nasjonale lisenser som gir lik tilgang til elektroniske ressurser og kunnskapskilder til alle, er et nasjonalt felles gode. Å forhandle lisenser på nasjonalt nivå er lite byråkratisk, og i de fleste tilfeller mer økonomisk og ressursbesparende enn at helseforetakene forhandler hver for seg. I tillegg vil det skape forskjeller i tilgang for de som har økonomisk kapasitet og de som ikke har det.

*Nasjonal helse- og sykehusplan*² viser at vi har en god offentlig helsetjeneste som er til for alle, uansett hvem vi er, hvor vi bor og hva vi tjener. Helsebiblioteket.no bidrar til dette og trenger forutsigbarhet og en bærekraftig budsjettmodell. Helsebiblioteket.no opererer i en bransje der lisenser har årlige faste økninger i størrelsesorden 3 - 4%. Det er ikke blitt tatt høyde for dette i budsjetter til nå, og ble i lang tid løst av en sterk norsk kronekurs.

En arbeidsgruppe nedsatt av Helse- og omsorgsdepartementet kom i 2016 med anbefalinger³ om nasjonal samordning med Unit (tidligere Cristin/Ceres konsortiet og OA-teamet), økonomiske tiltak, sikre tilgangen til kunnskap for mindre helseforetak og kommunehelsetjenesten og kartla kunnskapsbehovet. Vi ber Helse- og omsorgskomiteen styrke fellesskapsløsningene som ligger i Helsebiblioteket.no og at anbefalingene fra rapporten følges opp og bevilger et tillegg på 10 mill. kr til Helsebiblioteket.no for 2019.

Med vennlig hilsen

Mariann Schjeide
leder
Norsk Bibliotekforening

Jannicke Røgler
forbundsleder
Bibliotekarforbundet

Irene Hunskaar
leder
Spesialgruppe for
medisin og helsefag

² Meld.St.11 (2016-2019)

³ Helsetjenestens tilgang til internasjonale tidsskrifter og andre kunnskapsressurser